

بنام خدا

دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس

عنوان درس: مداخلات روان پرستاری گروهی و خانواده

گروه: روانپرستاری

تعداد واحد: ۱ واحد

پیشنیاز: مداخلات روان پرستاری فردی

فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد روان پرستاری

استاد درس: دکتر علی نویدیان

شرح درس

این درس دانش و مهارت لازم برای تعاملات اجتماعی در چهارچوب ارتباطات گروهی در موقعیت های بالینی، آموزشی و مدیریتی را افزایش می دهد. همچنین مداخلات روان پرستاری را در مراقبت از خانواده در دوران های مختلف زندگی از طریق یک رابطه موثر با خانواده و کاربرد نظریه های روان درمانی در خانواده را مد نظر قرار می دهد

هدف کلی

کسب دانش و اطلاعات دانشجوی در زمینه اصول گروه درمانی و بکارگیری آن در مراحل مختلف که منجر به رشد اعضای گروه در چهارچوب فرآیند پرستاری در سطوح مختلف پیشگیری گردد. همچنین دانشجو بتواند خانواده را به عنوان یک سیستم باز شناخته و به کمک نظریه های روان درمانی خانواده را در جهت رفع نیازها و ارتقای سلامت هدایت کند.

اهداف اختصاصی

- ۱- با تاریخچه و مفاهیم کاربردی گروه درمانی در حوزه روان پرستاری آشنا شود.
- ۲- با نظریه های مختلف گروه درمانی آشنا شود.
- ۳- عوامل و فاکتورهای درمانی گروه را بداند.
- ۴- فرآیند و پویایی گروه را بشناسد.
- ۵- با انواع گروه درمانی ها و کاربرد آنها آشنا شود.
- ۶- با تاریخچه و مفاهیم کاربردی خانواده درمانی در حوزه روان پرستاری آشنا شود.
- ۷- آسیب شناسی خانواده را بشناسد.
- ۸- خانواده و کارکردهای ارتباطی آن در چرخه زندگی خانوادگی را بداند.
- ۹- با مبانی و اصول درمانی در نظریه های خانواده درمانی آشنا شود.

اهداف رفتاری

دانشجو در پایان این یک واحد درسی قادر باشد:

- ۱- خلاصه ای از تاریخچه تحولی خانواده درمانی و نیز خاستگاه آن را بیان کند.
- ۲- خانواده با اشکال سنتی و مدرن را تعریف کند.
- ۳- کارکردهای خانواده را ذکر کند.
- ۴- علیت حلقوی در سبب شناسی مشکلات خانواده را با ذکر مثال هایی شرح دهد.
- ۵- بن بست های خانوادگی و شیوه برون رفت از این بن بست ها را تشریح کند.
- ۶- مفاهیم نقش ها، قواعد و ثبات محیط خانوادگی را با ذکر نمونه هایی شرح دهد.
- ۷- نظریه نظام های خانواده (Family system theory) را تشریح کند.
- ۸- الگوهای رایج و تکراری روابط زوجین را شرح دهد.
- ۹- انواع تنش زاهای خانواده را با ذکر مثال هایی شرح دهد.
- ۱۰- هنگامه های آسیب پذیری در خانواده را با شکل و نشان دادن اثرگذاری تنش ها نمایش دهد.
- ۱۱- چرخه زندگی خانوادگی (Family Life Cycle) را بیان کند.
- ۱۲- خانواده طبیعی و خانواده سالم را با ذکر ویژگی های خانواده سالم تعریف کند.
- ۱۳- خانواده هوشمند و ویژگی های آن را نام ببرد.
- ۱۴- انواع آسیب های خانوادگی را نام ببرد.
- ۱۵- تاثیر عوامل و فاکتورهای مرتبط با مقوله ارتباط در خانواده را با ذکر نمونه هایی در هر مورد بیان کند.
- ۱۶- اجزای عشق از دیدگاه استرانبرگ را تعریف کند.
- ۱۷- انواع عشق و عشق کامل را با مثال تعریف کند.
- ۱۸- نیازهای روانشناختی زوجین را نام ببرد.
- ۱۹- ازدواج آگاهانه و ایماگوترابی هندریکز را شرح دهد.
- ۲۰- آسیب های دلبستگی در روابط زوجین را شرح دهد.
- ۲۱- منطق خانواده درمانی را بیان کند.
- ۲۲- مفاهیم، مبانی، اصول درمانی و فرآیند خانواده درمانی از دیدگاه بوئن را شرح دهد.
- ۲۳- مفاهیم، مبانی، اصول درمانی و فرآیند خانواده درمانی از دیدگاه مینوچین را شرح دهد.
- ۲۴- مفاهیم، مبانی، اصول درمانی و فرآیند خانواده درمانی از دیدگاه جی هی لی را شرح دهد.
- ۲۵- مفاهیم، مبانی، اصول درمانی و فرآیند خانواده درمانی از دیدگاه ستیر را شرح دهد.
- ۲۶- خانواده درمانی شناختی رفتاری برنشتاین را شرح دهد.
- ۲۷- تکنیک های بازسازی و رومانتیک سازی روابط زوجین را بیان کند.
- ۲۸- اصول مذاکره و حل تعارض در خانواده را شرح دهد.

- ۲۹- مداخله های روان پرستاری در خانواده با عضو بیمار روانی (آموزش روانی خانواده) را شرح دهد.
- ۳۰- گروه را تعریف کند.
- ۳۱- منطق گروه درمانی و مزایایی آن را بیان کند.
- ۳۲- گروه های باز و بسته را از نظر ساختار و جلسات و مدیریت بطور مقایسه ای تعریف کند.
- ۳۳- کاربرد گروه درمانی در روان پرستاری را شرح دهد.
- ۳۴- نکات مهم در گروه درمانی مانند زمان، مکان، انتخاب اعضا، اندازه گروه را شرح دهد.
- ۳۵- انواع گروه درمانی یا درمان های گروهی در روان پرستاری را شرح دهد.
- ۳۶- فرآیند گروه و پویایی گروه را از هم افتراق دهد.
- ۳۷- مراحل رشد و تکامل گروه را شرح دهد.
- ۳۸- عوامل درمانی گروه درمانی از نظر یلوم را شرح دهد.
- ۳۹- رهبری، انواع سبک های رهبری و نقش رهبر گروه را شرح دهد.
- ۴۰- شیوه حل تعارض در گروه را بیان کند.
- ۴۱- شبکه ارتباطی گروه در جلسات آغازین و پیشرفته را ترسیم کند.
- ۴۲- تئوری های گروه درمانی را به طور اجمالی بیان کند.
- ۴۳- پدیده انتقال و انتقال متقابل در گروه را تعریف کند.
- ۴۴- گروه مدیریت علایم را شرح دهد.
- ۴۵- انواع نقش های گروه را بیان کند.
- ۴۶- وظیفه رهبر در موقعیت های چالش برانگیز گروه را شرح دهد.
- ۴۷- روش های افزایش مشارکت اعضا در بحث های گروهی را ذکر کند.
- ۴۸- گروه های Psychoeducation را تعریف و ویژگی های آن را نام ببرد.
- ۴۹- Group Thinking را توضیح دهد.
- ۵۰- گروه های حمایتی را تعریف کند.
- ۵۱- گروه های خودیار را شرح دهد. گروه کنترل خشم را بیان کند.

وظایف و مسئولیت استاد

ارائه کلیه مطالب درسی مطابق سرفصل به کمک وسایل کمک آموزشی

بحث گروهی

وظایف و مسئولیت دانشجو

حضور فعال فیزیکی در کلیه جلسات کلاسی

ترجمه و ارایه فصل گروه درمانی از تکست روان پرستاری بصورت گروهی توسط همه کلاس

ارزشیابی بخش نظری

فعالیت و مشارکت کلاسی و ارائه تکالیف ۳۰ درصد

امتحان کتبی پایان ترم ۷۰ درصد

منابع و رفرنس ها برای مطالعه بیشتر

- ۱- گلدنبرگ و گلدنبرگ، خانواده درمانی. ترجمه حسین شاهی برواتی و سیامک نقشبندی، تهران: نشر روان. آخرین چاپ.
- ۲- مینوچین، فیشمن. فنون خانواده درمانی ترجمه بهاری فرشاد. تهران انتشارات رشد. آخرین چاپ.
- ۳- برنشتاین و برنشتاین، زناشویی درمانی از دیدگاه رفتاری ارتباطی. ترجمه عابدی نایینی و منشتی، تهران انتشارات رشد آخرین چاپ.
- ۴- هندریکس هاروبل، بازگشت به عشق، ترجمه هادی ابراهیمی. تهران انتشارات نسل نواندیش. آخرین چاپ.
- ۵- پویایی های گروه
- ۶- فصل های Therapeutic Groups & Group Interventions از کتب رفرنس روان پرستاری